

СТАНОВИЩЕ

➤ за научноизследователската и преподавателска дейност

на доцент д-р Тодор Илиев Мишев

единствен кандидат по конкурс за заемане на академичната длъжност “професор” в Историческия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, професионално направление : 1.3. Педагогика на обучението по ... (Дидактика на историята), обявен в ДВ бр.102 от 12.12.2014 г.

Рецензент: Ирина Колева Колева, проф. д-р – Исторически факултет при СУ „Св. Климент Охридски“, професионално направление 1.2. Педагогика/Теория на възпитанието и дидактика. / E-mail – kolevairina@yahoo.com

❖ Обща характеристика и професионална биография на кандидата

Единственият кандидат по конкурса за професор по «Педагогика на обучението по история (дидактика на историята)», доц. д-р Тодор Илиев Мишев завършил през 1986 г. ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – квалификация : специалист историк и учител по история, със специализация по археология. . От 1986 до 1988 г. е учител по история в ОУ „Л. Каравелов“ - гр. Пазарджик. През 1988 г. с конкурс е назначен за асистент в СУ „Св. Климент Охридски“, катедра „История на БКП“. От 1990 г. е асистент по „Методика на обучението по история“ в катедра АПИД (Архивистика и помощни исторически дисциплини). В периода 1991-1997 г. е старши асистент, а от 1997-2005 г. главен асистент. През 1996 г. защитава дисертация и придобива образователната и научна степен „доктор по история“ с темата : „Българската социалдемократия във вътрешнополитическия живот на България (1913-1915)“. От 2006 г. е доцент в катедра АПИД. Академичната му длъжност - доцент е по научната специалност 05.07.03. Методика на обучението (Дидактика на историята).

❖ Дидактическа рефлексия на научната продукция на кандидата

➤ Общо описание на представените публикации

Единственият кандидат по конкурса - доц. д-р Тодор Илиев Мишев има общо 7 монографии /едната в съавторство/, 1 учебник /в съавторство/, 1 учебно помагало /в съавторство/, 52 статии и студии. За участие в конкурса са представени 2 монографии, 34 статии и студии по профила на обявения конкурс. Публикациите със сериозно авторско присъствие в историческата и историко-дидактическата наука са доказателство за системен и интегрален изследователски труд на кандидата.

Представените публикации са в областта на обявения конкурс от гледище на глобалните изследователски задачи.

➤ **Обща характеристика**

В представените по конкурса текстове изчерпателно са изследвани проблемите на извънучилищното и училищно историческо образование. Основни области на изследване са : Дидактика на историята, Методика на обучението по история и Регионална история /историческо краезнание/.

В сферата на изследователската област «Дидактика» са проучени методите на функциониране на историческите знания сред обществото и влиянието на историята върху определени социални слоеве. Поставен е акцент върху трансформирането на академичната история в медиите и резултатите от тази трансформация сред читателската аудитория. Изследвани са политическите влияния върху историческото образование в училище и сред по-широки обществени групи. Направена е връзката и са установени преходите между «различните истории» - домашно-битова /устна/, училищна, академична, медийна. Текстът за «Историческата памет на гр. Бургас» показва на практика как обществено-политическата конюнктура влияе върху формирането на местната и национална историческа памет. Той доказва как именната система на българските училища се влияе от политиката и обществените нагласи и как този факт се преекспонира върху историческото съзнание на гражданското общество и последвалите го поведенчески модели.

Доц. д-р Мишев извършва интегрален паралел между учебните предмети, оформящи т.н. «Гражданско образование» в Новата и Съвременна история на България през три обособени периода – 1879-1944, 1944-1989, 1989-2014.

Научната продукция в раздел - «Дидактика» е имплантирана в контекста на историческото образование. Идеята за представяне на изследвания, свързани с прогностичните функции на историята в българската историко-дидактическа наука е актуална и значима от гледище на дидактометрията и глотометрията.

В областта на - «Методика на обучението по история», доц. д-р Мишев представя изследвания насочени към субект- субектния подход в историческото образование, спрямо системата на педагогическо взаимодействие в образователната институция.

С приносен характер в приложно- изследователски аспект са текстовете върху понятийната система в учебниците по история през XIX, XX и XXI век, както и нейното адаптиране спрямо възрастово – психологическите особености на ученика. Изследванията по училищно-историческо краезнание са насока за учители и директори/ както и на други педагогически специалисти/ при изготвяне на плановете им за извънкласна работа, както и за реализиране на модел спрямо образователна политика на конкретната институция.

В този тематичен контекст са и изследванията по историческа география в системата на средното образование.

Задълбоченото изследване от доц. д-р Мишев на географските маркери стимулира ценностно- ориентираният модел на поведение на обучаваният субект и е актуален за стандарта на МОН: „Личностно развитие на ученика“, спрямо проектът на закон за предучилищното и училищно образование / 2015/.

Акцентува се на саморегулацията и личностната рефлексия на всички адресати в системата на педагогическо / дидактическо/ взаимодействие на степен – средно образование.

Маркират се идеи за приложение на дидактическа технология, основаваща се на личностно- ориентираният подход.

Монографиите, студиите и статиите в определящата си част са резултат от собствена научно-изследователска дейност. Приносен момент в научната продукция на доц. д-р Мишев е синкретичното представяне на разработваните от него дидактически проблеми.

❖ Учебно-преподавателска дейност

От представеното CV преподавателската дейност на доц. д-р Мишев е доказателство и норма за развитието му в дидактическата сфера, в качеството си на учител и преподавател. Той чете курсове както в СУ «Св. Климент Охридски», така и в други български висши училища по профила на обявеният конкурс. Този факт свидетелства за търсенето му като разпознаваем и професионално ориентиран преподавател с опит в педагогическата практика. Професионалният му стаж, като учител в системата на средното образование му дава експертизата да преподава с необходимият практически опит на студентите.

Основните му курсове са по : «Дидактика на историята» и «Методика на обучението по история». Избираеми курсове : «Терминология и понятия в обучението по история», «История и общество», «Историческата география в училищното историческо образование». Това са дисциплини, които са застъпени в учебните планове на ОКС «Бакалавър», ОКС «Магистър» и СДК /следдипломна квалификация/. В последните двадесет учебни години е преподавал курс лекции по «Методика на обучението по история» в ПУ «П. Хилендарски» - филиалите в гр. Смолян и гр. Кърджали. За всяка дисциплина, по която чете лекции доц. д-р Мишев е разработена учебна програма, която отговаря на изискванията на НАОА. В периода 2000 – 2015 година, доц. д-р Тодор Мишев участва в комисии и журита към МОН свързани с олимпиадите по история и гражданско образование.

В своята преподавателска дейност доц. д-р Мишев обучава студенти за бъдещата им реализация като историци и педагози – историци. Бил е научен ръководител на множество дипломни работи на ОКС „Магистър“.

Притежаваната от него интерперсонална компетентност му позволява да преподава с вещина на различни групи обучаеми и ето защо, той е търсен и авторитетен лектор по проблемите на дидактиката на историята, което се потвърждава от проведените

обучения на педагогически специалисти по проекти на МОН и квалификационни курсове на учители организирани от неправителствения сектор.

❖ **Оценка на основните научни приноси на кандидата.**

Основните научни приноси на кандидата са в сферата на:

- Дидактика на историята – минало и съвремие
- Методика на обучението по история – проблеми на учебното съдържание, понятийната система и др.
- Историческата география в училищното историческо образование
- Локалната история /историческо училищно краезнание/.

Извършената от доц. д-р Мишев прецизна диагностика на отделни елементи от училищното историческо образование дават възможност на учителите и студентите – историци да повишат своята когнитивна компетентност. Безспорен принос са упражненията и задачите, създадени за по-високия етап на училищното образование – допълнителната избираема подготовка по история и кандидатстудентската подготовка за висшите училища с изпит по история.

Научните приноси на доц. д-р Мишев рефлектират представата ми за синергичен тип преподавател, с установка за научна дейност, интегрираща различни области на знанието.

❖ **Публикации и цитирания на публикации, участващи в конкурса**

Актуалността на научните приноси на кандидата за мен са безспорни. Това следва и от факта, че те са публикувани в специализирани издания, които са с профил - училищно образование и историческата проблематика като функция на дидактическият контекст. Предложените монографии, учебници, учебни помагала, студии и статии имат както теоретичен, така и практически принос. Те са учебни помагала за студенти, учители и специалисти, работещи в областите на университетското и училищното историческо образование.

Доц. д-р Тодор Илиев Мишев има общо 92 библиографски цитирания в 50 индексирани публикации, 11 от които в чужбина. Той е съставител на три сборника със статии, свързани с училищното историческо образование, историческата памет, взаимовръзката :“ история – общество“. Автор е на становища при конкурси, свързани с историко-методическото и историко-географско образование.

От представената документация за цитирания е налице висок фактор за разпространение на неговите авторски идеи и концептуални постановки на национално равнище, както в академичните среди, така и в системата на средното образование – дидактика на историята.

❖ **Препоръки и въпроси :**

Позволявам си да препоръчам на кандидата за заемане на академичната длъжност – „професор“ :

- да задълбочи своите научно – изследователски търсения в областта на дидактическите технологии, основаващи се на личностно- ориентирани подходи.
- да доразвие и концептуализира своите изследователски парадигми в полето на дидактиката.
- да верифицира и валидизира своя научен опит в ръководство на докторанти – ОНС „Доктор“

Считам, че академичната длъжност - „професор“ е преди всичко за постиженията на кандидата в преподавателската му дейност и релативно с приложенията на научно-изследователските му приноси в системата на висшето образование.

В тази обратна и съществена връзка,въпросът ми към доц. Мишев е : „Какви актуални дидактически технологии прилагате със студентите в процеса на субект - субектно взаимодействие в преподаваните от Вас курсове?“

❖ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на посоченото по-горе, считам че единственият кандидат по обявения конкурс за академичната длъжност «професор» - **доц. д-р Тодор Илиев Мишев отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитието на академическия състав на СУ «Св. Климент Охридски»**. Кандидатурата на доц. д-р Тодор Илиев Мишев , неговите научни и преподавателски приноси, представени чрез публикациите, и преподавателският му профил отговарят на областта и професионалното направление, което свидетелства че той може да бъде избран за професор по обявения конкурс.

Преподавателската и научна дейност на кандидата и постигнатите от него академични резултати ми дават основание да препоръчам на уважаемото научно жури **да избере доц. д-р Тодор Илиев Мишев** за заемане на академичната длъжност “професор” в СУ „Св. Климент Охридски“ по: **професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... / Дидактика на историята/**.

23.03.2015 г.

гр. София

Автор на становището:

(проф. д-р Ирина Колева Колева)